

Barcelona, al centre del Mediterrani

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, Editorial, 4.03.10

Un any i mig després de la seva creació, la Unió pel Mediterrani (UPM) es posa en marxa amb la inauguració de la seva secretaria general a Barcelona. La instal·lació de la seu permanent d'aquest organisme, que agrupa 43 països riberencs del Mediterrani i de la Unió Europea, al palau de Pedralbes confirma la vocació de la ciutat de ser punt de trobada de les dues ribes, com ja ho va ser durant l'anomenat Procés de Barcelona, creat l'any 1995.

A diferència d'aquell fòrum, la UPM té com a objectiu posar en marxa projectes concrets, «útils per als seus ciutadans», segons consta en l'acta de naixement, com programes mediambientals, de comunicacions, d'intercanvis universitaris i d'ajudes a petites i mitjanes empreses que permetin crear un espai de pau i prosperitat. A simple vista, el pla no sembla gaire ambiciós. No obstant, el seu enfocament pragmàtic hauria d'assegurar-li l'efectivitat en una zona on abunden les dificultats d'entesa entre països. Al Mediterrani ja hi ha diversos organismes, fòrums i institucions de caràcter multilateral, però ni abracen totalment les dues ribes ni han aconseguit tenir un paper determinant.

La lenta creació de l'organigrama i de l'ordenament pel qual s'ha de regir la UPM ha reflectit aquestes dificultats, superades laboriosament gràcies a la creació d'una arquitectura que assegura múltiples equilibris, com el que permet formar part de la mateixa institució amb ple dret a Israel i la Lliga Àrab, per exemple; o el que assegura dos copresidències, d'un país de la Unió Europea i d'un altre de la ribera meridional; o que la seu de la secretaria general estigui a la riba nord, a Barcelona, i el seu ocupant

sigui d'un país del sud, el diplomàtic jordà Ahmad Halaf Massadeh, o que aquest tingui diversos vicesecretaris adjunts.

L'estabilitat i la prosperitat del Mediterrani interessen a tots, als d'una riba i l'altra, especialment quan factors com la immigració, els diferents valors religiosos, els conflictes entre països o el flagell del terrorisme fan que les dues ribes s'allunyin. Serà una gran ocasió perduda si la Unió Europea no respon al que se n'espera, que no és només el paper de repartir diners. També ho serà si els països del sud, on no abunden les democràcies, es limiten a agafar aquests diners i a continuar corrent cap a la perpetuació en el poder dels seus dirigents.